

32000R2658

L 304/3

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

5.12.2000

NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 2658/2000
ze dne 29. listopadu 2000
o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie specializačních dohod
(Text s významem pro EHP)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 2821/71 ze dne 20. prosince 1971 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě⁽¹⁾, naposledy pozměněné aktem o přistoupení Rakouska, Finska a Švédska, a zejména na čl. 1 odst. 1 písm. c) uvedeného nařízení,

po zveřejnění návrhu tohoto nařízení⁽²⁾,

po konzultaci s Poradním výborem pro restriktivní praktiky a dominantní postavení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EHS) č. 2821/71 zmocňuje Komisi k použití čl. 81 odst. 3 (dříve čl. 85 odst. 3) Smlouvy formou nařízení pro určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě, které spadají do působnosti čl. 81 odst. 1, jejichž předmětem je specializace, včetně dohod nezbytných pro dosažení tohoto cíle.
- (2) Podle nařízení (EHS) č. 2821/71 Komise zejména přijala nařízení (EHS) č. 417/85 ze dne 19. prosince 1984 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na kategorie specializačních dohod⁽³⁾, naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2236/97⁽⁴⁾. Nařízení (EHS) č. 417/85 pozbývá platnosti dnem 31. prosince 2000.
- (3) Nové nařízení by mělo splňovat oba požadavky na zajištění účinné ochrany hospodářské soutěže a na zajištění přiměřené právní jistoty pro podniky. Plnění těchto cílů by mělo brát úvahu potřebu v nejvyšší možné míře zjednodušit správní dozor a právní rámec. Do určité úrovně tržních sil lze pro použití čl. 81 odst. 3 obecně předpokládat, že kladné účinky specializačních dohod vyváží všechny záporné dopady na hospodářskou soutěž.
- (4) Nařízení (EHS) č. 2821/71 vyžaduje, aby nařízení Komise o výjimce definovalo kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě, pro které platí, aby specifikovaly

omezení nebo doložky, které se mohou nebo nesmějí objevit v dohodách, rozhodnutí a jednáních ve vzájemné shodě, a aby specifikovalo doložky, které musí být obsaženy v dohodách, rozhodnutích a jednáních ve vzájemné shodě nebo jiné podmínky, které musí být splněny.

- (5) Je vhodné opustit přístup, kdy se vyjmenovávají ustanovení o výjimkách, a klást větší důraz na definování kategorií dohod, které jsou do určité úrovně tržních sil vyňaty, a na specifikaci omezení nebo ustanovení, která nemají být v takových dohodách obsažena. Takový přístup je v souladu s hospodářsky orientovaným přístupem, který hodnotí dopad dohod na relevantní trh.
- (6) Pro použití čl. 81 odst. 3 formou nařízení není nezbytné definovat ty dohody, které mohou spadat do působnosti čl. 81 odst. 1. Při jednotlivém hodnocení dohod podle čl. 81 odst. 1 je nutné brát zřetel na několik faktorů, a zejména na tržní strukturu na relevantním trhu.
- (7) Blokovaná výjimka by měla být omezena na ty dohody, u kterých lze s dostatečnou jistotou předpokládat, že splňují podmínky čl. 81 odst. 3.
- (8) Dohody o výrobní specializaci obecně přispívají ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží, protože příslušné podniky se mohou soustředit na výrobu určitých produktů a proto pracují efektivněji a dodávají produkty levněji. Dohody o specializaci při poskytování služeb lze rovněž hodnotit jako dohody s podobnými kladnými účinky. Je pravděpodobné, že při účinné hospodářské soutěži získají spotřebitelé přiměřený podíl na výsledných přínosech.
- (9) Tyto výhody mohou plynout rovnoměrně z dohod, kterými se jeden účastník vzdává výroby určitých produktů nebo poskytování určitých služeb ve prospěch jiného účastníka („jednostranná specializace“), z dohod, kterými se každý účastník vzdává výroby určitých produktů nebo poskytování určitých služeb ve prospěch jiného účastníka („reciproční specializace“) a z dohod, kterými se účastníci zavazují společně vyrábět určité produkty nebo poskytovat určité služby („společná výroba“).

⁽¹⁾ Úř. věst. L 285, 29.12.1971, s. 46.

⁽²⁾ Úř. věst. C 118, 27.4.2000, s. 3.

⁽³⁾ Úř. věst. L 53, 22.2.1985, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 306, 11.11.1997, s. 12.

- (10) Protože jednostranné specializační dohody mezi nesoutěžiteli mohou požívat blokové výjimky podle nařízení Komise (ES) č. 2790/1999 ze dne 22. prosince 1999 o použití čl. 81 odst. 3 na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě⁽¹⁾, mělo by být uplatnění tohoto nařízení na jednostranné specializační dohody omezeno na dohody mezi soutěžiteli.
- (11) Veškeré ostatní dohody uzavřené mezi podniky ohledně podmínek, za jakých se specializují na výrobu zboží a/nebo služeb, by měly spadat do působnosti tohoto nařízení. Blokovaná výjimka by měla rovněž platit pro ustanovení, obsažená ve specializačních dohodách, která nepředstavují základní předmět takových dohod, ale přímo se jich týkají a jsou nezbytná pro jejich uskutečnění, a pro určitá související nákupní a prodejní ujednání.
- (12) Aby bylo zajištěno, že bude dosaženo výhod specializace, aniž by jedna ze stran opustila trh navazující na produkci, měly by být jednostranné a reciproční specializační dohody v otázce stanovení dodavatelských a nákupních závazků upraveny pouze tímto nařízením. Tyto závazky mohou, ale nemusejí mít výhradní povahu.
- (13) Lze předpokládat, že pokud podíl zúčastněného podniku na relevantním trhu nepřesáhne 20 %, poskytnou specializační dohody vymezené v tomto nařízení obecně hospodářský přínos v podobě úspor šířky nebo rozsahu nebo lepší výrobní technologie, zatímco spotřebitelům poskytnou přiměřený podíl na výsledných přínosech.
- (14) Toto nařízení by nemělo udělovat výjimku pro dohody obsahující omezení, která nejsou nezbytná pro dosažení výše uvedených kladných výsledků. V zásadě by určitá přísná omezení zaměřená proti hospodářské soutěži, týkající se stanovení cen účtovaných třetím stranám, omezení výroby nebo prodeje, rozdělení trhů nebo zákazníků a omezení pasivních prodejů smluvních produktů na územích vyhrazených jiným stranám, měla být vyloučena z výhod blokované výjimky podle tohoto nařízení, bez ohledu na podíl dotyčných podniků na trhu.
- (15) Omezení podílu na trhu, vyloučená výjimka pro určité dohody a podmínky stanovené tímto nařízením za obvyklých podmínek zajišťují, že dohody, pro které platí blokovaná výjimka, neumožní zúčastněným podnikům vyloučit hospodářskou soutěž pro podstatnou část dotyčných produktů nebo služeb.
- (16) Ve zvláštních případech, kdy mají přesto dohody spadající do působnosti tohoto nařízení důsledky neslučitelné s čl. 81 odst. 3 Smlouvy, může Komise výhodu blokované výjimky odejmout.
- (17) V zájmu snadnějšího uzavírání specializačních dohod, které mohou být založeny na struktuře zúčastněných podniků, měla by být doba platnosti tohoto nařízení stanovena na 10 let.
- (18) Tímto nařízením není dotčeno použití článku 82 Smlouvy.
- (19) V souladu se zásadou přednosti práva Společenství není opatřeními přijatými podle vnitrostátních právních předpisů upravujících hospodářskou soutěž dotčeno jednotné uplatňování pravidel hospodářské soutěže Společenství na celém společném trhu ani plná účinnost opatření přijatých při provádění těchto pravidel včetně tohoto nařízení.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Výjimka

1. Podle čl. 81 odst. 3 Smlouvy a podle ustanovení tohoto nařízení se stanoví, že čl. 81 odst. 1 se nepoužije pro níže uvedené dohody uzavřené mezi dvěma nebo více podniky (dále jen „strany“) týkající se podmínek, za kterých se tyto podniky specializují na výrobu produktů (dále jen „specializační dohody“):

- a) jednostranné specializační dohody, kterými se jedna strana zavazuje zastavit výrobu určitých produktů nebo zdržet se výroby těchto produktů a nakupovat je od konkurenčního podniku, zatímco konkurenční podnik se zavazuje tyto produkty vyrábět a dodávat, nebo
- b) reciproční specializační dohody, kterými se dvě nebo více stran na recipročním základě zavazují zastavit nebo zdržet se výroby určitých, ale různých produktů a nakupovat tyto produkty od ostatních, které se zaváží tyto produkty dodávat, nebo
- c) dohody o společné výrobě, kterými se dvě nebo více stran zavazují vyrábět určité produkty společně.

Tato výjimka platí v míře, v jaké takové specializační dohody obsahují omezení hospodářské soutěže spadající do působnosti čl. 81 odst. 1 Smlouvy.

2. Výjimka stanovená v odstavci 1 platí rovněž pro ustanovení obsažená ve specializačních dohodách, která nepředstavují základní předmět takových dohod, ale přímo se jich týkají a jsou nezbytná pro jejich provádění, například ustanovení týkající se postoupení nebo využívání práv duševního vlastnictví.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 336, 29.12.1999, s. 21.

První pododstavec se však nevztahuje na ustanovení, která mají stejný předmět jako omezení hospodářské soutěže uvedená v čl. 5 odst. 1.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1. „dohodou“ dohoda, rozhodnutí sdružení nebo podniků nebo jednání ve vzájemné shodě;
2. „zúčastněnými podniky“ podniky, které jsou smluvní stranou dohody a podniky s nimi spojené;
3. „spojenými podniky“:
  - a) podniky, ve kterých smluvní strana dohody přímo či nepřímo:
    - i) má více než polovinu hlasovacích práv;
    - ii) může jmenovat více než polovinu členů dozorčí rady, představenstva nebo orgánů, které podnik právně zastupují, nebo
    - iii) má právo spravovat záležitosti podniku;
  - b) podniky, které mohou přímo nebo nepřímo vykonávat ve smluvní straně dohody práva uvedená v písmenu a);
  - c) podniky, ve kterých může podnik uvedený v písmenu b) přímo nebo nepřímo vykonávat práva uvedená v písmenu a);
  - d) podniky, ve kterých může smluvní strana dohody společně s jedním nebo více podniky uvedenými v písmenech a), b) nebo c) nebo ve kterých jeden nebo více těchto podniků vykonávat společně práva uvedená v písmenu a);
  - e) podniky, ve kterých práva uvedená v písmenu a) vykonávají společně:
    - i) smluvní strany dohody nebo podniky s nimi spojené uvedené v písmenech a) až d), nebo
    - ii) jedna nebo více smluvních stran dohody nebo jeden nebo více podniků s nimi spojených uvedených v písmenech a) až d) a jedna nebo více třetích stran;
4. „produktem“ zboží a/nebo služba, včetně přechodných výrobků a/nebo služeb a konečných výrobků a/nebo služeb, s výjimkou distribučních služeb a pronájmů;
5. „výrobou“ výroba zboží nebo poskytování služeb a zahrnuje výrobu formou subdodávek;
6. „relevantním trhem“ relevantní trh (trhy) produktu a geografický trh (trhy), ke kterému patří produkty, které jsou předmětem specializační dohody;
7. „konkurenčním podnikem“ podnik, který dodává produkt, který je možné zlepšit nebo nahradit pomocí smluvního

produktu (skutečný soutěžitel) nebo podnik, který by reálně vynaložil nutné další investice nebo jiné nezbytné náklady na změnu tak, aby mohl dodávat takový produkt jako odezvu na malý nebo trvalý růst relativních cen (potenciální soutěžitel);

8. „závazkem výhradních dodávek“ závazek nedodávat jinému konkurenčnímu podniku s výjimkou podniku, který je stranou dohody, produkty, kterých se specializační dohoda týká;
9. „závazkem výhradního nákupu“ závazek nakupovat produkt, kterého se specializační dohoda týká, pouze od strany, která souhlasí s jeho dodávkami.

Článek 3

Ujednání o nákupu a prodeji

Výjimka uvedená v článku 1 platí i v případech, kdy:

- a) strany převezmou závazek výhradního nákupu a/nebo výhradních dodávek v rámci jednostranné nebo reciproční specializační dohody nebo dohody o společné výrobě, nebo
- b) strany neprodávají produkty, které jsou předmětem specializační dohody, nezávisle, ale provádějí společnou distribuci nebo se dohodnou na jmenování třetí strany distributorem na výhradním nebo nevýhradním základě v rámci dohody o společné výrobě, za předpokladu, že třetí strana není konkurenční podnik.

Článek 4

Práh podílu na trhu

Výjimka uvedená v článku 1 platí za podmínky, že celkový podíl zúčastněných podniků na trhu nepřesahuje 20 % relevantního trhu.

Článek 5

Dohody, na které se výjimka nevztahuje

1. Výjimka uvedená v článku se nevztahuje na dohody, které přímo nebo nepřímo, samostatně nebo v kombinaci s jinými faktory, které mohou strany ovlivňovat, mají za cíl:
  - a) stanovení cen při prodeji produktů třetím stranám;
  - b) omezení výroby nebo prodeje nebo
  - c) rozdělení trhů nebo zákazníků.
2. Odstavec 1 se nevztahuje na:
  - a) ustanovení o dohodnutém množství produktů v rámci jednostranných nebo recipročních specializačních dohod nebo stanovení kapacity a výrobního objemu společného podniku v rámci dohody o společné výrobě;

- b) stanovení prodejních cílů a stanovení cen, které výrobní společný podnik účtuje svým přímým zákazníkům podle čl. 3 písm. b).

Článek 6

Použití prahu podílu na trhu

1. Pro použití prahu podílu na trhu uvedeného v článku 4 platí níže uvedená pravidla:

- a) podíl na trhu se vypočítá na základě hodnoty prodeje na trhu; pokud nejsou údaje o prodeji na trhu k dispozici, lze ke stanovení podílu dotyčného podniku na trhu použít odhady odvozené od jiných spolehlivých informací o trhu, včetně objemů prodeje na trhu;
- b) podíl na trhu se vypočítá na základě údajů týkajících se předchozího kalendářního roku;
- c) podíl na trhu podniků uvedených v čl. 2 odst. 3 písm. e) se rovnoměrně rozdělí na každý podnik, který má práva uvedená v čl. 2 bodu 3 písm. a).

2. Pokud podíl na trhu uvedený v článku 4 zpočátku nepřesahuje 20 %, ale následně vzroste nad tuto hranici, aniž by překročil 25 %, platí výjimka stanovená v článku 1 po období dvou po sobě následujících kalendářních let od roku, kdy byl práh 20 % překročen poprvé.

3. Pokud podíl na trhu uvedený v článku 4 zpočátku nepřesahuje 20 %, ale následně vzroste nad 25 %, platí výjimka stanovená v článku 1 po období jednoho kalendářního roku let od roku, kdy byl práh 25 % překročen poprvé.

4. Výhody podle odstavců 2 a 3 nelze kombinovat tak, aby přesáhly období dvou kalendářních let.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 29. listopadu 2000.

Článek 7

Odejmutí

Komise může podle článku 7 nařízení (EHS) č. 2821/71 odejmout výhody podle tohoto nařízení, pokud z vlastního podnětu nebo na žádost členského státu nebo fyzické či právnické osoby, která prokáže oprávněný zájem, Komise v konkrétním případě zjistí, že dohoda, pro kterou platí výjimka stanovená v článku 1, má přesto účinky, které jsou neslučitelné s podmínkami stanovenými v čl. 81 odst. 3 Smlouvy, a zejména v případě, kdy:

- a) dohoda nepřináší významné výsledky v podobě racionalizace nebo v případě, kdy spotřebitelé nezískávají přiměřený podíl na výsledných přínosech, nebo
- b) produkty, které jsou předmětem specializace, nejsou na celém společném trhu nebo jeho podstatné části vystaveny účinné hospodářské soutěži shodných produktů nebo produktů, které uživatelé vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a zamýšlenému využití považují za rovnocenné.

Článek 8

Přechodné období

Zákaz uvedený v čl. 81 odst. 1 Smlouvy se v období od 1. ledna 2001 do 30. června 2002 nevztahuje na dohody, které budou dne 31. prosince 2000 již v platnosti a které nebudou splňovat podmínky pro výjimku podle tohoto nařízení, ale které budou splňovat podmínky pro výjimku podle nařízení (EHS) č. 417/85.

Článek 9

Doba platnosti

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. ledna 2001.

Pozbývá platnosti dnem 31. prosince 2010.

Za Komisi

Mario MONTI

člen Komise